

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleiding hbo-bachelor Built Environment van Hogeschool Zuyd

	Gegevens	
datum	Naam instelling	: Hogeschool Zuyd
30 april 2014	Naam opleiding	: hbo-bachelor
onderwerp		Built Environment (240 ECTS)
Besluit	Datum aanvraag	: 18 november 2013
accreditatie hbo-bachelor	Variant opleiding	: voltijd
Built Environment van	Afstudeerrichtingen	: Bouwkunde (Bouwtechniek, Architectuur, Constructies)
Hogeschool Zuyd		Bouwmanagement (Bouwmanagement)
(002182)		Bouwtechnische bedrijfskunde (Vastgoedkunde, Regie
uw kenmerk		Gebouwde Omgeving)
Ur300535		Civiele techniek (Verkeer & Infra, Waterbeheer & Milieu,
ons kenmerk		Constructies)
NVAO/20141313/AH		Civiel Management (Civiel Management)
bijlagen	3 Locatie opleiding	: Heerlen
	Datum goedkeuren panel	: 10 juni 2013
	Datum locatiebezoeken	: 23 en 24 september 2013
	Datum visitatierapport	: 5 november 2013

Beoordelingskader

Beoordelingskader voor de uitgebreide opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523).

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleiding voldoende bevonden.

Advies van het visitatiepanel

Samenvatting bevindingen en overwegingen panel.

De bacheloropleiding Built Environment van Zuyd Hogeschool wordt als voltijdopleiding aangeboden in Heerlen. Het panel komt voor deze opleiding tot het eindoordeel voldoende.

Het doel van de bacheloropleiding Built Environment (BBE) is studenten op te leiden tot beroepsbeoefenaars die bouwobjecten en infrastructurele projecten binnen de gebouwde omgeving kunnen ontwikkelen, ontwerpen, bouwen, beheren en onderhouden. De opleiding wil vernieuwende werknemers opleiden met een brede kijk op het beroepsdomein. Daarom biedt ze een brede bacheloropleiding aan waarbinnen de studenten in aanraking komen met alle fasen van het bouwproces en alle aspecten van de gebouwde omgeving. Dit is vertaald in vijf hoofdprofielen (bouwkunde, bouwmanagement, bouwtechnische bedrijfskunde, civiele techniek en civielmanagement) en tien uitstroomprofielen, gekoppeld aan de hoofdprofielen. De opleiding heeft een samenhangende set beroepscompetenties geformuleerd waarin zowel de overeenkomsten als de verschillen tussen de profielen tot uitdrukking komen. Het panel waardeert de hoge ambities op het terrein van duurzaamheid waarmee de opleiding zich landelijk profileert. Het panel adviseert de opleiding om, meer dan nu het geval is, vertegenwoordigers uit het bedrijfsleven bij het programma te betrekken die vooroplopen in het vakgebied en kunnen adviseren over de nieuwste ontwikkelingen.

Het panel komt op de beoogde eindkwalificaties (standaard 1) tot het oordeel goed.

Programma

De opleiding is praktijkgericht en zoekt aansluiting bij het werkveld door realistische en actuele praktijkopdrachten, excursies en gastcolleges. De literatuur is voldoende up to date. Het panel deelt de conclusie van de opleiding dat beheer en onderhoud meer aandacht verdienen in het programma en beveelt aan deze aspecten te versterken. Ook internationalisering en onderzoek zouden meer structurele aandacht in het programma moeten krijgen. Het panel ziet bij het laatste een rol weggelegd voor de lectoren.

Het curriculum omvat 240 ECTS verspreid over vier studiejaar. Na de eerste anderhalf jaar, waarin de studenten gezamenlijk vakken volgen over de volle breedte van het vakgebied, kiezen ze een hoofdprofiel (bouwkunde, bouwmanagement, bouwtechnische bedrijfskunde, civiele techniek of civielmanagement) waarin ze zich ontwikkelen tot gevorderd niveau. In het begin van het vierde jaar werken studenten van alle profielen samen in groepen aan een integratieproject. Ze ronden hun studie op specialistisch niveau af met een afstudeeropdracht. Het panel is van oordeel dat de opleiding met deze opzet een goede balans heeft gevonden tussen de gewenste breedte en diepte van het programma. Het positieve oordeel van het panel over de inhoud van de opleiding zou nog hoger zijn als er in de opleiding ook systematisch en vanaf het begin aandacht werd besteed aan nieuwe samenwerkingsvormen in de bouwketen, zoals aan BIM (Bouw Informatie Model).

Het panel stelt vast dat er een duidelijk didactisch concept ten grondslag ligt aan het onderwijsprogramma, waaruit zorg spreekt voor de studenten. Er is naar het oordeel van het panel een juiste balans tussen theorie en praktijk en voor het aanleren van de verschillende vaardigheden worden adequate trainingen verzorgd. De volle werkdagen die studenten in de propedeuse hebben brengen hen in een actief studieritme. De opleiding streeft naar steeds grotere zelfstandigheid van de student in de loop van het curriculum. Met het oog daarop zou de afstudeerbegeleiding bij Bouwkunde volgens het panel wat minder intensief kunnen zijn.

De opleiding is gestart in 2007 en trekt de laatste jaren ongeveer 120 à 150 studenten. De instroom daalt door ontgroening in de regio en de economische ontwikkelingen. Het panel adviseert de opleiding haar unique selling points actiever uit te dragen om deze tendens te

Pagina 3 van 8 keren. De opleiding sluit goed aan op de vooropleiding van de studenten. Voor studenten met een bouw- of civieltechnische mbo-4 opleiding is een verkort studietraject van drie jaar ontwikkeld, waarbij studenten al op het mbo les krijgen van hbo-docenten in mechanica, wiskunde, civiele techniek, bouwkunde, bouwtechnische bedrijfskunde en algemene vaardigheden.

Het panel is van oordeel dat de organisatie van het programma de studenten duidelijk aanzet tot studeren en dat de tijd goed wordt benut. Het panel waardeert het dat eventuele belemmeringen in goed overleg en vaak informeel worden opgelost.

Het panel beoordeelt de oriëntatie, vormgeving en duur van de opleiding (standaarden 2, 4 en 7) als voldoende en de inhoud, instroom en studeerbaarheid (standaarden 3, 5 en 6) als goed.

Personeel

Het personeel is georganiseerd in inhoudelijke kennisteams. Dit is nog vrij recent en met name de verhouding tussen kennisteams en lectoren is in de ogen van het panel nog niet goed uitgekristalliseerd. De faculteit anticipeert op toekomstige eisen door nu al van alle docenten te verlangen dat ze een opleiding op masterniveau hebben gevolgd. Het professionaliseringsbeleid en de geboden faciliteiten zijn uitgebreid. Nieuwe docenten worden adequaat begeleid.

Het panel stelt met waardering vast dat het docentencorps enthousiast en gedreven is. De docenten zijn vakmensen die vooruit kijken en er een eer in stellen om hun studenten op te leiden tot toekomstgerichte professionals. De docenten hebben goede contacten met het werkveld. Onderling is de communicatie informeel en positief. Het panel verwacht dat de onderzoeksgerichtheid van de docenten zal toenemen als er meer docenten met een mastergraad zijn. Er is voldoende personeel om de opleiding te verzorgen.

Het panel beoordeelt het personeelsbeleid, de kwaliteit en de kwantiteit van het personeel (standaarden 8, 9 en 10) als voldoende.

Voorzieningen

Het panel beoordeelt de huisvesting en materiële voorzieningen als adequaat en is zeer positief over de Wijk van Morgen als praktijkomgeving voor het BBE-concept.

Studieloopbaanbegeleiding is een aparte leerlijn in de opleiding BBE. Studenten hebben in de propedeuse een vaste studieloopbaanbegeleider (SLB'er) en een in de hoofdfase van hun opleiding. Deze voert op vaste momenten groepsgewijze en individuele gesprekken. De inhoudelijke begeleiding door de docenten bij projecten en opdrachten is intensief en wordt door de studenten zeer gewaardeerd. De studievoortgang wordt consequent gemonitord. Het panel stelt vast dat de opleiding een goed doordacht en compleet systeem van studiebegeleiding heeft opgezet, waarover de studenten terecht hun waardering uitspreken.

Het panel beoordeelt de materiële voorzieningen en de studiebegeleiding (standaarden 11 en 12) als goed.

Kwaliteitszorg

De opleiding hanteert een evaluatiesysteem waarbij elk blok schriftelijk door een studentenenquête wordt geëvalueerd en vaak daarnaast ook mondeling in de SLB-

Pagina 4 van 8 gesprekken. Binnen het kwaliteitszorgsysteem is sprake van diverse overleggen die de opleiding, naar aanleiding van klachten van docenten, zo efficiënt mogelijk organiseert. De formele en informele kwaliteitszorgmechanismen grijpen goed in elkaar. De opleiding werkt aan de hand van streefdoelen systematisch aan verbeteringen. Directie en management zijn betrokken en kritisch, ook naar zichzelf, en hebben een open oog voor wat nog beter kan en moet. Het panel is van oordeel dat de verschillende groepen voldoende worden betrokken bij de kwaliteitszorg. Het panel adviseert om de werkveldcommissie, met haar strategische taak binnen de faculteit, actief te betrekken bij de ontwikkeling van de opleiding BBE en om bij de samenstelling van de BPC in het oog te houden dat haar adviesrol ten aanzien van het curriculum verder moet gaan dan het 'hier en nu' en op de nabije toekomst van de bouwwereld gericht moet zijn.

Het panel beoordeelt de evaluatie van resultaten, de verbetermaatregelen en de betrokkenheid bij kwaliteitszorg (standaarden 13, 14 en 15) als voldoende.

Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties

Het panel stelt vast dat de opleiding een adequaat systeem van toetsing heeft, met een gevarieerd toetsinstrumentarium en met gebruikmaking van het vierogenprincipe. De examencommissie en de toetscommissie vatten hun verantwoordelijkheden serieus op, in goede onderlinge afstemming. De opleiding is erin geslaagd ook bij de groepsopdrachten en projecten tot individuele beoordelingen te komen en meeliften tegen te gaan.

Als afsluiting van de opleiding moet een student laten zien dat hij of zij de beoogde eindkwalificaties beheerst. Bij alle uitstroomprofielen gebeurt dat op basis van een afstudeeropdracht. Deze afstudeeropdracht is een proeve van bekwaamheid. Studenten laten zien dat ze zelfstandig in een complexe reële praktijkcontext als een beginnend beroepsbeoefenaar kunnen functioneren.

Op basis van de bestudeerde werkstukken stelt het panel vast dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd en dat de studenten aan de slag kunnen in de beroepspraktijk. Het panel vindt de eindwerkstukken voldoende maar had graag meer terug willen zien van de breedte van BBE. De huidige werkstukken zijn voor het grootste deel nog producten van de afzonderlijke profielen. De evenwichtige balans tussen breedte en diepte is meer zichtbaar in het curriculum dan in de scripties. Het panel adviseert in de afstudeerfase de breedte van het vak en de nieuwste ontwikkelingen (beheer en asset management, nieuwe contractvormen) nadrukkelijker aan bod te laten komen. Dit zal voor de studenten meer voor de hand liggen als de opleiding hen vanaf het begin bewust maakt van de meer open organisatie, houding en gedrag die horen bij het Bouw Informatie Model (BIM). Het panel adviseert de studenten Bouwkunde meer uit te dagen om hun eigen keuzes te maken.

Het panel beoordeelt de toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties (standaard 16) als voldoende.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, in het bijzonder die met betrekking tot het beter tot uiting laten komen van de breedte (en daarmee het profiel) van de opleiding in de afstudeerwerkstukken.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, derde lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Hogeschool Zuyd te Heerlen in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 17 maart 2014 naar voren te brengen.

Bij brief van 2 april 2014 heeft de instelling van de gelegenheid gebruik gemaakt om te reageren. Dit heeft geleid tot aanpassingen in bijlage 2.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de hbo-bachelor Built Environment (240 ECTS; variant: voltijd; locatie: Heerlen) van Hogeschool Zuyd te Heerlen. De opleiding kent de volgende afstudeerrichtingen: Bouwkunde, Bouwmanagement, Bouwtechnische Bedrijfskunde, Civiele Techniek, en Civiel Management. De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleiding als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 30 april 2014 en is van kracht tot en met 29 april 2020.

Den Haag, 30 april 2014

De NVAO
Voor deze:

Dr. A.H. Flierman
(voorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Onderwerp	Omschrijving	Beoordeling door het panel voltijd
1. Beoogde eindkwalificaties	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Goed
2. Oriëntatie programma	De oriëntatie van het programma waarborgt de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van wetenschappelijk onderzoek en/of de beroepspraktijk.	Voldoende
3. Inhoud programma	De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Goed
4. Vormgeving programma	De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde eindkwalificaties te bereiken.	Voldoende
5. Instroom	Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.	Goed
6. Studeerbaarheid	Het programma is studeerbaar.	Goed
7. Duur	De opleiding voldoet aan wettelijke eisen met betrekking tot de omvang en de duur van het programma.	Voldoende
8. Personeelsbeleid	De opleiding beschikt over een doeltreffend personeelsbeleid.	Voldoende
9. Kwaliteit personeel	Het personeel is gekwalificeerd voor de inhoudelijke, onderwijskundige en organisatorische realisatie van het programma.	Voldoende
10. Omvang personeel	De omvang van het personeel is toereikend voor de realisatie van het programma.	Voldoende
11. Huisvesting	De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.	Goed
12. Studiebegeleiding	De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.	Goed
13. Evaluatie en KZ	De opleiding wordt periodiek geëvalueerd, mede aan de hand van toetsbare streefdoelen.	Voldoende
14. Verbetermaatregelen	De uitkomsten van deze evaluatie vormen de basis voor aantoonbare verbetermaatregelen die bijdragen aan realisatie van de streefdoelen.	Voldoende
15. Betrokkenheid	Bij de interne kwaliteitszorg zijn de opleidings- en examencommissie, medewerkers, studenten, alumni en het afnemend beroepenveld van de opleiding actief betrokken.	Voldoende
16. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd.	Voldoende
Eindoordeel		Voldoende

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent.
Het eindoordeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven

Tabel 1: Uitval uit het eerste jaar

Cohort	2007	2008	2009	2010	2011
Uitval	23,4%	10,1%	14,6%	6,5%	12,4%

Tabel 2: Uitval uit de bachelor

Cohort¹	2005	2006	2007
Uitval	17%	13%	13%

Tabel 3: Rendement

Cohort	2005	2006	2007
Rendement	72%	72%	68%

Tabel 4: Docentkwaliteit

Graad	Ma	PhD
Percentage	63%	2%

Tabel 5: Student-docentratio

Ratio	18:1
--------------	------

Tabel 6: Contacturen

Studiejaar	1	2 *	3 *	4 *
Contacturen	21,2	18,9	18,9	15,9

* excl. stages (jaar 2 en 3) en afstuderen (jaar 4)

¹ Cijfers cohort '05 en '06 zijn gebaseerd op de opleiding van voor de conversie tot brede bachelor.

Pagina 8 van 8 **Bijlage 3: panelsamenstelling**

- H.T. Groenendijk (voorzitter), docent Bouwkunde en Civiele Techniek aan de Hogeschool Rotterdam en docent Betonvereniging Amsterdam;
- ir. J. de Leeuw (lid), algemeen directeur SBRCURnet;
- drs. W.C. Verbaan (lid), Lector Built & Environment - Hogeschool van Amsterdam (Vastgoedkunde), partner Synergie organisatieadvies en –ontwikkeling;
- mw. L.F.D. Akerboom (student-lid), student Civiele Techniek - Hogeschool Inholland Haarlem/Alkmaar

Het panel werd ondersteund door mw.dr. M.J.H. van der Weiden (auditor van NQA), secretaris (gecertificeerd).